

FOTOSERIE Bestrijding van fietsendiefstal

STALLINGEN STELLEN DE SHOW

Werkvloer

Als het aan het kabinet ligt, worden er in 2010 niet meer dan 650 000 fietsen gestolen. Om dat doel – een daling van 13 procent ten opzichte van 2006 – te behalen, heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in 2008 een plan van aanpak opgesteld, dat vanuit een landelijke Stuurgroep Aanpak Fietsendiefstal wordt gestimuleerd. Ondertussen worden op lokaal niveau al uiteenlopende maatregelen ingezet om fietsendieven in de kraag te grijpen. Welkom in de wereld van lokfietsen, graveeracties en unieke framenummers.

Fotografie: Pallieter de Boer

Tekst: Lynsey Dubbeld

De auteur is werkzaam bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid.

Eindhoven vervult doorgaans een koppositie in de AD Misdaadmeter en andere criminaliteitslijstjes. Deze hoge scores baren de grootste stad van Noord-Brabant zoveel zorgen, dat het gemeentebestuur in 2008 een visitatiecommissie uitnodigt om te bekijken of de veiligheidssituatie werkelijk zo mistroostig is als de veiligheidsindexen doen vermoeden. De Visitatiecommissie Veiligheid Eindhoven, die onder leiding staat van de hoogleraar Cyrille Fijnaut,

concludeert dat uit alle bestaande statistieken blijkt dat de gemeente 'een betrekkelijk groot probleem heeft in de sfeer van de sociale onveiligheid'.

Wat betreft fietsendiefstal is er wel goed nieuws. Uit slachtoffercijfers, die in opdracht van de visitatiecommissie zijn geanalyseerd door het Instituut voor Arbeidsvraagstukken van de Universiteit Tilburg, blijkt namelijk dat het slachtoffercijfer op het vlak van fietsendiefstal in Eindhoven in 2007 op 11,6 procent ligt. Dat percentage is nauwelijks hoger dan het gemiddelde percentage van de G4 (11,5 procent) en is zelfs lager dan het gemiddelde van de G31 (12,2 procent). In regionaal opzicht doet

(Foto links)

Fietsendiefstal komt zo vaak voor, dat het als de 'gewoonste zaak van de wereld' geldt. Dat kan leiden tot normvervaging over hoe je met andermans fiets moet omspringen.

(Foto rechts)

Het voorkomen van fietsendiefstal is ook de verantwoordelijkheid van fietsbezitters zelf, die hun fiets op straat moeten vastzetten.

>>

Eindhoven het ook al niet slecht. Zo ligt het slachtofferpercentage bij fietsendiefstal in de lichtstad ruim twee procent onder dat van Tilburg.

Vanuit landelijk perspectief heeft Eindhoven nog wel een wereld te winnen. Het kabinet heeft in het beleidsprogramma *Samen werken, samen leven* namelijk een ambitieuze doelstelling voor de aanpak van fietsendiefstal gelanceerd. Het streven is dat in 2010 landelijk 100 000 fietsen minder gestolen worden dan in 2006, toen ruim driekwart miljoen fietsen ongewild van eigenaar veranderden. Anders gezegd: het aantal fietsendiefstallen moet in 2010 met 13 procent zijn gedaald ten opzichte

van 2006. Het *Plan van Aanpak Fietsendiefstal*, waarvoor in juni 2008 het startschot is gegeven met de ondertekening van het *Convenant inzake de aanpak van fietsendiefstal*, biedt een overzicht van maatregelen die verschillende partijen – zoals gemeenten, politie, RDW, Fietsersbond, Bovag en ANWB – zullen ondernemen in de strijd tegen fietsendiefstal.

Het *Plan van Aanpak Fietsendiefstal* zet concrete instrumenten op een rij die worden ingezet rond de vier speerpunten van het beleid: het vergroten van bewustwording van de problematiek, het stimuleren van veiligheidsanalyses, het ontmoedigen van heling en het tegengaan van de gelegen-

heidsdiefstallen. De maatregelen variëren van de inzet van lokfietsen en uitbreiding van bewaakte fietsenstallingen tot graveeracties en publiekscampagnes ter verhoging van de aangiftebereidheid. Daarbij wordt ook al in de toekomst gekeken, bijvoorbeeld met het oog op het aanpassen van het Bouwbesluit (zodat nieuwe huizen verplicht voorzien worden van een fietsenberging) en het wettelijk verplicht stellen van een identificatienummer voor fietsen.

Met een landelijke publiekscampagne, de opening van een rijksbreed fietsdiefstalregister en de oprichting van het Centrum Fietsdiefstal is in de zomer

van 2008 vanuit de rijksoverheid een extra impuls gegeven aan de uitvoering van het *Plan van Aanpak Fietsendiefstal*. Gemeenten en politie worden bijvoorbeeld ingelicht over de acties die zij kunnen ondernemen tegen weesfietsen: van het vinden van de (mogelijk) gestolen fiets, het opsporen van de eigenaar tot de mogelijkheden tot wederverkoop of vernietiging.

Een groot deel van de samenwerking rond het voorkomen van fietsendiefstal komt dan ook op lokaal niveau, onder regie van de gemeente, tot stand. Zo vinden in diverse gemeenten projecten met lokfietsen plaats, die de politie helpen om op

Uit bewaakte fietsenstallingen worden sporadisch fietsen ontvreemd.

hotspots gelegheidsdieven in de kraag te grijpen. De lokfiets, die in Venlo binnen een uur na ingebruikname al in een heterdaad resulteerde, is voor veel politiekorpsen een populair opsporingsinstrument geworden. Vooral sinds een rechtbank oordeelde dat een door de politie strategisch geplaatste fiets zonder slot een toelaatbaar lokmiddel is, beleeft de lokfiets hoogtijdagen.

Het *Plan van Aanpak Fietsendiefstal* waarschuwt dat met de lokfiets vooral gelegheidsdieven betraapt worden. Voor het bestrijden van veelplegers en professionals, die zich doorgaans op duurdere fietsen richten en er niet voor terugschrikken om een kwaliteit

atief hoogwaardig slot te lijf te gaan, is een andere aanpak nodig. De mate waarin maatregelen tegen fietsdiefstal effect sorteren, is namelijk mede afhankelijk van het type dader, zo leert het plan van aanpak. Het goed vastzetten van een fiets met betere sloten is bijvoorbeeld maar tot op zekere hoogte een verweer tegen diefstal: voor professionele fietsdieven die zaken doen met beroepshelers is dit simpelweg een uitdaging. En het verbeteren van sociale controle heeft alleen maar zin om incidentele fietsdieven, zoals jongeren die na het uitgaan een gratis vervoermiddel naar huis nodig hebben, tegen te houden.

Door burgers meer bewaakte stallingsmogelijkheden te bieden, kunnen gemeenten het aantal fietsendiefstallen helpen verminderen.

In Den Haag, waar jaarlijks zo'n 21 000 fietsen gestolen worden, heeft de gemeente samen met politie en studenten van het plaatselijke Mon3aan College succes geboekt met het project 'Zet je fiets goed vast, dan word je niet verrast'. Doel was het aantal fietsendiefstallen in de wijk Bezuidenhout binnen twee jaar met 25 procent te verminderen. De aanpak, die bestond uit een combinatie van intensieve voorlichting en gratis graveeracties, deed het aantal fietsendiefstallen met 57 procent afnemen. Ook wisten de betrokken partijen, waaronder bewonersverenigingen, wijkraden, scholen, treinstations, fietsenstallingen en fietsmakers, verbeteringen op het gebied van stallingcapaciteit

door te voeren. Het project, dat in 2007 werd afgerond, wordt inmiddels ook in andere Haagse wijken beproefd. Misschien ook iets voor Eindhoven. <<

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) neemt deel aan de Stuurgroep Aanpak Fietsendiefstal en beheert, samen met de Stichting Aanpak Voertuigcriminaliteit, het Centrum Fietsdiefstal (www.centrumfietsdiefstal.nl). Voor meer informatie: Joris Böcker, telefoon 030 -751 67 27, e-mail joris.bocker@hetccv.nl

Meer informatie over het convenant en plan van aanpak fietsendiefstal is te lezen op www.minbzk.nl

Fietsendiefstal is vooral een probleem in de grote steden en in studentensteden.